

ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ದಿವ್ಯ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸದೆ ಎಬ್ಬಿಸಬಾರದು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅವನತಿಗೂ, ದೇವತೆಗಳ ಅವಕೃಪೆಗೂ ಒಳಗಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಮನವೆಂಬ ಪುಷ್ಕರದ ಜಲವನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಿ, ಮನವೆಂಬ ಮನೆಯನ್ನು ಗುಡಿಸಿ, ಸಾರಿಸಿ, ನಂತರ ಕರೆಯಬೇಕು. ನಾವು ಮಾಡುವ ನಿತ್ಯಕಾರ್ಯಗಳ ನಡುವೆಯೂ ಅನಾಸಕ್ತಿ, ಫಲಸಮರ್ಪಣೆ, ನಾಮಸ್ಮರಣೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರಬೇಕು. ಜಪ ಆರಂಭಿಸುವ ಮುನ್ನ ಶುದ್ಧೀಕರಣವನ್ನಾಚರಿಸಿ, ಮತ್ತೆ ಮನಸ್ಸು ಅಶುದ್ಧಿಯಾಗದಂತೆ ಎಚ್ಚರವಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣರ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ಮಯೋಗವು ಜಪ ಸಾಧನೆಯ ಅನಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗವಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪದ್ಧಿ ಎಂಬುವನ ಕಥೆಯ ಮೂಲಕ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವನು ದೇವಸ್ಥಾನವನ್ನು ಗುಡಿಸದೆ ಸಾರಿಸದೆ (ಷಡಿಪುಗಳನ್ನು ಅಟ್ಟದೆ) ಬೆಳಗ್ಗೆ ಎದ್ದು ಶಂಖ ಊದಿದನಂತೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕರ್ಮಗಳಿಂದ ಚಿತ್ತಶುದ್ಧಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಜೊತೆಜೊತೆಗೆ ಜಪದ ಸಮುಚ್ಚಯದ ರೀತ್ಯಾ ಜಪಸಾಧನೆ ನಡೆಸುವುದು ಸೂಕ್ತ. ವೈದಿಕ ಕರ್ಮಗಳ ಮಾನಸಿಕ ಅನುಕರಣೆಯೇ ಜಪ.

ನಾಮಶಕ್ತಿಯ ಅವ್ಯಾಹತ ಪ್ರವಾಹವೇ ಜಪ. ಜಪವೆಂಬುದು ಜೀವನು ಭಗವಂತನ ಸೇವೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧನವಾದ ಸೇತು. ಭಕ್ತನನ್ನು ಈ ಸೇತುವಿನ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಗುರು ತಂದು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಇದನ್ನವಲಂಬಿಸಿ ಸಂಸಾರಸಾಗರವನ್ನು ದಾಟುತ್ತಾನೆ. ಮೇಲೆ ಮಂತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಮನಸ್ಸಿನ ಆಲೋಚನೆಗಳೂ ತರಂಗಗಳೇ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಗುರುವಿತ್ತ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಉಪಾಸಿಸದೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಅದು ಬಿಂದುರೂಪ (binary form)ದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಮಂತ್ರವನ್ನು ಕೂಡ ತರಂಗದಂತೆ ಎಬ್ಬಿಸಿದರೆ (analytical wave consisting) ಮಾತ್ರ ಅದು ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಲ್ಲದು. ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಅಕ್ಷಿಷ್ಟ ವೃತ್ತಿಗಳ ಅಲೆಯನ್ನು ಜಪವೆಂಬ ಮಂತ್ರಪ್ರವಾಹದಿಂದ ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಶಕ್ತ್ಯಾಯುಧವನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಲು ಜಪ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾಂತ್ರಿಕ ಜಪವು ಮಾನಸಿಕ ಜಪವಾಗಿ, ಮಾನಸಿಕ ಜಪವು ಆಜಪಾ ಜಪವಾಗುತ್ತದೆ. ಭಗವನ್ನಾಮ, ರೂಪ, ಗುಣದ ರುಚಿಯ ಆಕರ್ಷಣೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಉಪಾಸನೆಯು ಹೀಗೆ ಬಲವಾದಾಗ ಅನಾಸಕ್ತ ಕರ್ಮಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಭಗವಂತನ ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ನಿಜ ಸ್ವರೂಪಗಳ ಸ್ಪಷ್ಟ ಜ್ಞಾನ ಸದಾ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ನಾಮಸ್ಮರಣೆಯಿಂದ ಅವ್ಯಕ್ತ ಆನಂದ, ಜೊತೆಗೆ ರೂಪದರ್ಶನದ ಸಾಧ್ಯತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಜಪಕ್ಕೆ ಪರಿಣಾಮದ್ವಯಗಳಿವೆ: ಶುದ್ಧೀಕರಿಸುವ ಮತ್ತು ದರ್ಶನ ತರುವ ವರಾಭಯ ಶಕ್ತಿಯಿದೆ. ಜಪವು ಮನಸ್ಸೆಂಬ ದರ್ಪಣದ ಮಾರ್ಜನವಸ್ತ್ರದಂತೆ, ಸಂಸಾರ ದುಃಖಿಗಹನಾರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಅಗ್ನಿಯಂತೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಶುದ್ಧಮನಸ್ಸೆಂಬ ಪದ್ಮಕ್ಕೆ, ಸಾಗರದ ಅಲೆಗಳಿಗೆ, ಭಗವದ್ದರ್ಶನವೆಂಬ ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರಜ್ಯೋತ್ಸ್ನಾ. ಗುರುವಿತ್ತ ಮಂತ್ರದ ಜೊತೆಗೆ ಅವನಿತ್ತ ಕ್ರಮವನ್ನನುಸರಿಸುತ್ತ ಮಂತ್ರಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಟ್ಟು ಆರ್ಥಾನುಸಂಧಾನ ಮಾಡುತ್ತಿರಬೇಕು. ಅರ್ಥವೆಂದರೆ ಉಪಾಸ್ಯ ದೇವತೆ. ಜಪವು ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ತೀವ್ರ ಪರಿಣಾಮವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಪುರುಷಕಾರವಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಗುರುಕೃಪೆ, ದೇವತಾಕೃಪೆ

ಎಂಬೆರಡು ಮಹತ್ ಶಕ್ತಿಗಳು ಒಡಗೂಡುತ್ತವೆ. ಈ ತ್ರಿವೇಣೀ ಸಂಗಮದಿಂದ ಮನೋಗಂಗೆಯು ಶಕ್ತಿಯುತವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾದ ಶಕ್ತಿಯ ಅನುಭವವಾಗುತ್ತದೆ.

ಅವಿಸ್ಮೃತಿ: ಕೃಷ್ಣಪಾದಾರವಿಂದಯೋಃ

ಕ್ಷೀಣೋತ್ಕೃಭದ್ರಾಣಿ ಚ ಶಂ ತನೋತಿ|

ಸತ್ತ ಸ್ವ ಶುದ್ಧಿಂ ಪರಮಾತ್ಮಭಕ್ತಿಂ

ಜ್ಞಾನಂ ಚ ವಿಜ್ಞಾನವಿರಾಗಯುಕ್ತಮ್|| (ಭಾಗವತ ೧೨.೧೨.೪೫)

ಕೃಷ್ಣಪಾದಾರವಿಂದಗಳಲ್ಲಿ ವಿಸ್ಮೃತಿಯಿಲ್ಲದ ಭಕ್ತಿಯು ಅವಿಸ್ಮೃತಗಳನ್ನು ಕ್ಷೀಣಿಸಿ ಶಾಂತಿ, ಮನಶ್ಶುದ್ಧಿ, ಪರಮಾತ್ಮಭಕ್ತಿ, ಜ್ಞಾನ, ವಿಜ್ಞಾನವೈರಾಗ್ಯವನ್ನೀಯುತ್ತದೆ. ನಾಮಶಕ್ತಿಯಿಂದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಪಾಪ, ಚಿತ್ತಚಂಚಲತೆ, ಮನೋದಾರ್ಬಲ್ಯ, ಭಯ ಮುಂತಾದವು ತೊಲಗುತ್ತವೆ.

ಜಪವು ಉನ್ನತವಾದ ಸಾಧನೆಯಾದುದರಿಂದ ಮೊದಲು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಭಗವಂತನ ನಾಮಶ್ರವಣ, ಕರತಾಡನ ಮಾಡುತ್ತ ಮಾಡುವ ಸಾಮೂಹಿಕ ಭಜನೆ ಇವುಗಳಿಂದ ಭಕ್ತಿಯ ಅಲೆ ಮನದಲ್ಲಿ ಏಳುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವು ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಅಲೆಗಳನ್ನು ಹಿಂಸಿಸುತ್ತಾ ನಿಗ್ರಹಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕತೆಯ ಬಲ ಕ್ಷೀಣವಾಗುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಶ್ರವಣದಿಂದ ಪಕ್ಷವಾದ ಮನಸ್ಸು ಮಂತ್ರದೀಕ್ಷೆಯಂತಹ ಉತ್ತಮ ಸಾಧನೆಗೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ಹರಿಭಕ್ತಿ: ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ಭಗವನ್ನಾಮ ಜಪವೇ ಶ್ರೇಷ್ಠವೆಂದು ಭಾಗವತ ಹೇಳಿದೆ, ಇದನ್ನೇ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರೂ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಭಗವನ್ನಾಮದ ನಿರಂತರ ಸ್ಮರಣೆಯೇ ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಶಕ್ತಿಯುತವಾದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಧನೆ. ಅಜಾಮಿಳನು ಅಂತಿಮ ಉಸಿರಿ ನಲ್ಲಿಯಮದೂತರನ್ನು ಕಂಡು ಬೆದರಿ ಮಗನಾದ ನಾರಾಯಣನನ್ನು ಕರೆದಾಗ, ವಿಷ್ಣುಭಟರು ಬಂದು ತಡೆದರು (ಭಾಗವತ ೧೨.೩.೫೧-೫೨). ದುರಾಚಾರಿಯಾದ ಅಜಾಮಿಳನು ಮನದಲ್ಲಿ ಮಗನನ್ನು ನೆನೆದು 'ನಾರಾಯಣ' ಎಂದು ಒಮ್ಮೆ ಕರೆದದ್ದೇ ಇಷ್ಟೊಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ, ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಜಪಿಸಿದರೆ ಒಲಿಯುನಾರನೆ?

ಯಜ್ಞಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯಾಶಕ್ತಿ ಇದೆ. ಕ್ರಿಯಾಶಕ್ತಿಯೆಂದರೆ ಸುಪ್ತವಾದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಡಿದೆಬ್ಬಿಸುವ ಕಾರ್ಯ. ಯಾಜ್ಞಿಕರಲ್ಲಿ ಬಾಹ್ಯ ಕ್ರಿಯೋತ್ಸಾಹ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಜಪದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಕ್ರಿಯಾಶಕ್ತಿಯು ಸುಪ್ತವಾಗಿರುವ ಕುಂಡಲವಾಗಿ ಮಲಗಿರುವ ಭುಜಂಗಶಕ್ತಿಯನ್ನು ದಂಡದಿಂದ ತಿವಿದು, ಅಥವಾ ಹುಶ್, ಹುಶ್ ಎಂಬ ಶಬ್ದಮಾಡಿ ಎಬ್ಬಿಸುವಂತೆ ಮಂತ್ರದಂಡ, ಮಂತ್ರೋಚ್ಚಾರಣೆಯಿಂದ ಎಬ್ಬಿಸುವ ಕ್ರಿಯಾಶಕ್ತಿಯು ಜಪಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಜಪವೆಂಬ ಸಾಧನೆಗೆ ಬಾಹ್ಯ ಕರ್ಮಗಳ ಆಯಾಸವಿಲ್ಲ. ಕಾಲ, ವಿಧಿ, ನಿಯಮವೆಂಬ ಅತಿಯಾದ ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳಿಲ್ಲ. ವಿಪರೀತವಾದ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಜಾತಿ, ಧರ್ಮವೆಂಬ ಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ನೀಡಬಹುದಾದ, ಮಾಡಬಹುದಾದ ಸಾಧನೆ. ಆದರೂ ಸಹ ವೈದಿಕ ಯಜ್ಞಗಳಿಗಿಂತ ಉನ್ನತವಾದ ಫಲಗಳನ್ನು ಆಯಾಸವಿಲ್ಲದೆ, ಕ್ಷಿಪ್ರವಾಗಿ ತಂದು ನೀಡುವ ಮಹಾಯಜ್ಞ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಅಲ್ಲವೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಹೇಳಿರುವುದು, “ಯಜ್ಞಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ನಾನು ಜಪಯಜ್ಞ” ವೆಂದು? ❖

ಓಂಕಾರ - ತತ್ತ್ವ ಮತ್ತು ಉಪಾಸನೆ

ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ ಭೂದೇವಚೈತನ್ಯ

ವೇದಕಾಲದ ಇತಿಹಾಸಪೂರ್ವ
ದಿನಗಳಿಂದ ಆರಂಭಿಸಿ
ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಅವಿರತವಾಗಿ
ಹರಿದುಬಂದ ಹಿಂದೂ
ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ
ಓಂಕಾರಕ್ಕೆ ಅತಿ ಮಹತ್ವದ
ಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಪರಬ್ರಹ್ಮನ
ನೈಜಸ್ವರೂಪದಿಂದ ಹಿಡಿದು
ದೈನಂದಿನ ಕರ್ಮಗಳ ವರೆಗೆ
ಇದರ ನೆಲೆ ಹಲವು
ಆಯಾಮಗಳಲ್ಲಿ
ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಇದನ್ನು
ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ
ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿರುವ ಲೇಖಕರು
ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಪರಿಣತಿ
ಹೊಂದಿದ್ದು, ಬೇಲೂರು
ಮಠದಲ್ಲಿರುವ ವಿವೇಕಾನಂದ
ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಸೇವೆ
ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಮಾನವನಿಗೆ ನೂರಾರು ಕೆಲಸಗಳು, ಸಾವಿರಾರು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು, ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಆಸೆಗಳು. ಈ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಯುಗದಲ್ಲಂತೂ ಮಾಹಿತಿಗಳ ಸುರಿಮಳೆ ಬೇರೆ. ಈ ಮಧ್ಯೆ ಯೋಗ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಇವಕ್ಕೆಲ್ಲ ಸಮಯವೆಲ್ಲಿ, ಮನಸ್ಸೆಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲದರಲ್ಲೂ ಸಂಕ್ಷೇಪವನ್ನು ಕೋರುವ, ಸಾರವನ್ನು ಹೀರುವ, ಕಡಿಮೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚನ್ನು ಗಳಿಸುವ ತವಕ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ ಜನಮನದಲ್ಲಿ. ಇದು ತಪ್ಪೇನಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಯತ್ನ ಹೊಸತೂ ಅಲ್ಲ, ಹಿಂದೆ ಉಪನಿಷತ್ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಇಂಥ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿತ್ತು. ದಿಟ್ಟ ಶಿಷ್ಯನೊಬ್ಬ ಅಂದೇ ಗುರುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದ:

ಕಸ್ತಿನ್ನು ಭಗವೋ ವಿಜ್ಞಾತೇ ಸರ್ವಮಿದಂ ವಿಜ್ಞಾತಂ ಭವತಿ -
'ಹೇ ಪೂಜ್ಯನಾದ ಆಚಾರ್ಯನೇ, ಯಾವುದನ್ನು ತಿಳಿದರೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತಿಳಿದಂತಾಗುತ್ತದೋ ಅಂಥ ತತ್ತ್ವ ಯಾವುದು?' ಎಂದು.

ಶಿಷ್ಯನ ದಿಟ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉಪನಿಷದ್-ಋಷಿ ಕೊಟ್ಟ ಉತ್ತರವೂ ಅಷ್ಟೇ ಗಟ್ಟಿಯಾದದ್ದು :

ತಮೇವೈಕಂ ಜಾನಥ ಆತ್ಮಾನಮ್ ಅನ್ಯಾ ವಾಚೋ ವಿಮುಂಚ
ಧಾಮ್ಯತಸ್ಯೈಷ ಸೇತುಃ - 'ಆ ಒಂದು ಆತ್ಮ ತತ್ತ್ವವನ್ನೇ ಅರಿತು ಕೊಳ್ಳಿರಿ, ಮಿಕ್ಕೆಲ್ಲ ಮಾತುಗಳನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿ. ಸಂಸಾರಸಾಗರವನ್ನು ದಾಟಲು ಇದೊಂದೇ ಸೇತುವು.'^೧ ಈ ಆತ್ಮವನ್ನು ಅರಿಯುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ಉಪನಿಷದ್-ಗುರುಗಳು ಮುಂದುವರಿದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ :

ಓಮಿತ್ಯೇವಂ ಧ್ಯಾಯಥ ಆತ್ಮಾನಂ ಸ್ಥಪಿ ವಃ ಪಾರಾಯ ತಮಸಃ ಪರಸ್ವಾತ್ - 'ಆತ್ಮನನ್ನು ಓಂ ಎಂಬುದಾಗಿ ಧ್ಯಾನಿಸಿರಿ, ಸಂಸಾರದ ಆ ದಡವನ್ನು ಸೇರುವಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ.'

ಸವಾಲಿಗೆ ತಕ್ಕ ಜವಾಬಲ್ಲವೇ ಇದು. ಒಂದೇ ಏಟಿಗೆ ಸಕಲ ವಿದ್ಯೆಗಳನ್ನೂ ಗಳಿಸುವ ತಂತ್ರವನ್ನು ಬಯಸಿದ ಶಿಷ್ಯ. ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಸಾಟಿಯಾಗಿ ಅತ್ಯಂತ ಚಿಕ್ಕ ಚೊಕ್ಕ ಉತ್ತರವನ್ನಿತ್ತರು ಗುರುಗಳು. ಇಂದಿನ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ - **Administrative Password** ಅನ್ನು ನೀಡಿದರು - ಅದೇ "ಓಂ." ಅದನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲ ತಾಕತ್ತನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಅಷ್ಟೆ ! ಅಲ್ಲದೆ, ಗುರುಗಳ ಔದಾರ್ಯ ನೋಡಿ ! ಉಪದೇಶ ನೀಡಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಆಶೀರ್ವಾದವನ್ನೂ ಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟರು. ಇದು ಅವರ ಮುಂದಾಲೋಚನೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ನಮಗಾರೂ ಗುರುಗಳು ಇಲ್ಲ, ಆಶೀರ್ವಾದ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದೆಲ್ಲ ಜನ ತಬ್ಬಿಬ್ಬಾಗದಿರಲಿ ಎಂಬ ಮುಂದಾಲೋಚನೆ! ಉಪನಿಷತ್-ನುಡಿಗಳೆಲ್ಲ ಹೀಗೇ : ನೇರ! ನಿಖರ! ಪ್ರಖರ! ಅಲ್ಲಿ ಕಂಜೂಸುತನವಿಲ್ಲ, ಮುಚ್ಚುಮರೆ ಇಲ್ಲ, ಅಂಜಿಕೆಗಂತೂ ಎಡೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿರುವುದೆಲ್ಲ ಮುಕ್ತ, ಶಕ್ತ ನುಡಿಗಡಿಗಳು! ಆದರೆ, ಎಷ್ಟು ಜನ ಓದಿದ್ದಾರೆ ಉಪನಿಷತ್ತನ್ನು? ಭಾರತೀಯರೆನಿಸಿಕೊಂಡವರೇ ಭಾರತದ ಋಷಿಸಂದೇಶವನ್ನು ಓದಿಲ್ಲ ! ಆದ್ದರಿಂದ, ಮನಮನೆಗಳಿಗೆ ಉಪನಿಷತ್-ಸಂದೇಶಗಳನ್ನು ತಲುಪಿಸಿರಿ ಎಂಬ ಶ್ರೀಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ನುಡಿ ಸರಿಯಾಗಿಯೇ ಇದೆ ಎನಿಸುವುದಿಲ್ಲವೇ! ಇಲ್ಲಿಂದ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು - ಅದೇನೆಂದರೆ, ಉಪನಿಷತ್-ಸಂದೇಶವನ್ನು ಮನಮನೆಗೆ ತಲುಪಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ನೀವೂ ಕುಳಿತು ಓದಿರಿ ಎಂದು. ಎಲ್ಲರೂ ತಲುಪಿಸುವವರೇ ಆಗಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಒಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರಾರು! ಅಂತೂ, ಗಡಿಬಡಿಯ ಈ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಶೀಘ್ರಗಾಮಿಗಳಿಗೆ ನೇರಮಾರ್ಗದಂತಿದೆ ಓಂಕಾರಸಾಧನೆ !

^೧ ಮುಂಡಕೋಪನಿಷತ್ತು, ೧.೧.೩

^೨ ಮುಂಡಕೋಪನಿಷತ್ತು, ೨.೨.೫

ಇಲ್ಲೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ : ಓಂ ಎಂಬುದಾಗಿ ಆತ್ಮನನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸಿರಿ ಎಂದರಲ್ಲ , ಹಾಗಾದರೆ ಶಿವ, ವಿಷ್ಣು , ಕಾಳೀ, ದುರ್ಗಾ, ಕೃಷ್ಣ ಎಂಬುದಾಗಿ ಧ್ಯಾನಿಸಬಾರದೇ? ಇದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಮೊದಲ ಉತ್ತರ - “ಒಂದನ್ನು ಮಾಡಿರಿ ಎಂದರೆ, ಇನ್ನೊಂದನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ನೀವು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡದ್ದು ಯಾಕೆ?” ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆಯಾದರೂ ಬೇಲಾರು ಮಠಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಬರಬೇಕು ಎಂದರೆ, “ಹಾಗಾದರೆ ಕಾಶಿಗೆ ಹೋಗಬಾರದೇ?” ಎಂದು ಸೆಡವಿ ದಂತಾಯಿತು. ಎರಡನೆಯ ಉತ್ತರ - ಯಾವ ರೂಪದಿಂದಾದರೂ ಆತ್ಮನನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸಬಹುದು ಎಂದು. ಆದರೆ, ಒಂದನ್ನು ಹಿಡಿದು ಆಳಕ್ಕೆ ಮುಳುಗಬೇಕಾದ್ದು ಮುಖ್ಯ. ದಿನಕ್ಕೊಂದು ಬಗೆಯ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡುವ ತಲೆಹರಟೆ ಮಾಡಬಾರದು! ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಋಷಿಗಳಿಗೆನೂ ಹೊಟ್ಟೆಕಿಚ್ಚಿಲ್ಲ, ಪ್ರತಿದಿನ ಹೊಸ ಸ್ಕೂಲೊಳಗೆ ಹೋಗಿ ಕುಳಿತಂತಾಗುತ್ತದೆ ಅಷ್ಟೆ! ಏಕನಿಷ್ಠೆಯೇ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನದ ಬುನಾದಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯುವಂತಿಲ್ಲ.

ಯಾವ ರೂಪದಿಂದಾದರೂ ಆತ್ಮನನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸಬಹುದೆಂದಾ ದರೆ, ಉಪನಿಷತ್ತು ಒಂಕಾರಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಒತ್ತುಕೊಟ್ಟಿರುವುದೇಕೆ? ಏಕೆಂದರೆ, ಎಲ್ಲ ಶಬ್ದಗಳಿಗೂ ರೂಪಗಳಿಗೂ ಒಂಕಾರವೇ ಮೂಲ. ಒಂಕಾರ ಮಿಕ್ಕಲ್ಲ ಉಪಾಸನೆಗಳ ಸಾರ. ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ:

“ಶ್ರೀಹರಿ ನಾಮವನ್ನೋ ಶ್ರೀರಾಮನಾಮವನ್ನೋ ಕೇಳಿದ ಕೂಡಲೆ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಕಣ್ಣೀರಿಳಿದರೆ, ಮೈನವಿರದ್ದರೆ ಆಗ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳ ಬಹುದು ಸಂಧ್ಯಾವಂದನಾದಿ ಆಚಾರಗಳನ್ನು ಇನ್ನು ಮುಂದುವರಿ ಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು. ಆಗ... ಪೂಜೆ ಪುನಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲ , ಆಗ ಪೂಜೆ ಪುನಸ್ಕಾರಗಳು ತಾವಾಗಿಯೇ ಬಿಟ್ಟುಹೋಗುತ್ತವೆ. ಆ ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಬರೀ ರಾಮ ನಾಮವನ್ನೋ ಹರಿನಾಮವನ್ನೋ ಜಪಿಸಿದರಾಯಿತು, ಅಥವಾ ಕೇವಲ ಒಂಕಾರವನ್ನು ಜಪಿಸಿದರೂ ಸಾಕು.....ಸಂಧ್ಯೆಯು ಗಾಯತ್ರಿಯಲ್ಲಿ, ಗಾಯತ್ರಿಯು ಒಂಕಾರದಲ್ಲಿ ಲಯಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.”¹

ತಾತ್ವಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ

ತತ್ತ್ವ ಎಂದರೆ ಸತ್ಯವಾದ ರೂಪ. ತಾತ್ವಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಎಂದರೆ ನಿಜ ಸ್ವರೂಪದ ತಿಳಿವು. ವಸ್ತುತಃ ಒಂಕಾರ ಏನು? ಅದರ ಸ್ವರೂಪವೇನು? ಅದರ ಅರ್ಥವೇನು? ತಾತ್ವಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯೇನು? ಅದರ ನಿಜವಾದ ಮಹಿಮೆ ಏನು? ಎನ್ನುವುದೆಲ್ಲ ಮನವರಿಕೆಯಾಗುವುದು ಸಾಕ್ಷಾ ತ್ಕಾರದ ದೆಸೆಯಲ್ಲೇ. ಹಾಗೆಂದು ಈಗ ಕೈಕಟ್ಟಿಕುಳಿತರೆ ಬೇಕಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕುಳಿತದ್ದು ಕೊಳೆತದ್ದು ಆಗಿದೆ. ಈಗ ಮೈ ಕೊಡಹಿ ಎದ್ದು ಸಾಧನೆಗೆ ತೊಡಗಬಹುದು.

ಆ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ, ಮೊದಲಿಗೆ ಬೌದ್ಧಿಕ ಸ್ತರದಲ್ಲಾದರೂ ಒಂಕಾರದ ಕುರಿತಾಗಿ ತಿಳಿವ ಯತ್ನ ನಡೆಯಬೇಕು. ಉಪನಿಷತ್ತು, ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನೋದಬೇಕು. ಆಗ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಗೊಡು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡ ತಪ್ಪುಕಲ್ಪನೆಗಳು ತೊಲಗುತ್ತವೆ. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನ ಹಿಂದೆಂದಿಗಿಂತ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಮನೋಬುದ್ಧಿಗಳು ಒಪ್ಪ ವಾಗಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಸಾಧನೆ ಸುಗಮಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ, ಹೋರಾಟ

ಹುರುಪೇರುತ್ತದೆ. ಒಂಕಾರದ ಅಧ್ಯಯನ ಚಿಂತನೆ ಸಾಧಕರಿಗೆ ತುಂಬ ಲಾಭದಾಯಕ. ಏನದು ಈ ಒಂಕಾರ?...

ತಾತ್ವಿಕ ವಿವರ: ರಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಅದರ ಹೆಸರು ಒಂ ಎನ್ನುತ್ತದೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ವ್ಯಾಕರಣ. ಇದೊಂದು ಅವ್ಯಯ ಶಬ್ದ. ಒಂ ಶಬ್ದದ ವ್ಯುತ್ಪತ್ತಿಯೇ ಅದರ ಅರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ : ಅವತಿ ಇತಿ ಓಮ್. ‘ಅವ ರಕ್ಷಣಾದೌ’ ಎಂಬ ಧಾತುವಿಗೆ ಔಣಾದಿಕ ಮನ್ ಪ್ರತ್ಯಯ ಸೇರಿ ವ್ಯುತ್ಪನ್ನವಾದ ಶಬ್ದ ಓಮ್.² ಆ, ಉ, ಮ್ ಎಂಬ ಮೂರು ಅಕ್ಷರಗಳಿಂದಾದ ಶಬ್ದವೇ ‘ಒಂ’ ಎನ್ನುತ್ತದೆ ಮಂತ್ರಶಾಸ್ತ್ರ.

ಅರ್ಥ: ಈ ಒಂಕಾರವನ್ನು ಪ್ರಣವ ಎಂದೂ ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಇದು ಪರಮಪವಿತ್ರವಾದ ಮಂತ್ರ, ಭಗವಂತನ ಹೆಸರು, ಪರಬ್ರಹ್ಮದ ಹೆಸರು. ಪರಮಾತ್ಮಪ್ರತೀಕಂ ಹಿ ತತ್ - ಒಂಕಾರವು ಪರಮಾತ್ಮನ ಪ್ರತೀಕ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಶ್ರೀಶಂಕರಭಗವತ್ಪಾದರು.³ ಶಿವ ಕೃಷ್ಣ ವಿಷ್ಣು ಕಾಳಿ ಎನ್ನುತ್ತ ನೆನೆದಾಗ ದೇವರ ಒಂದಂಶವನ್ನು ನೆನೆದಂತಾಯಿತು. ಒಂ ಎನ್ನುತ್ತ ಭಗವಂತನನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿದರೆ ಅವನ ಎಲ್ಲ ನಾಮ ರೂಪಗಳನ್ನೂ ಒಟ್ಟಾಗಿ ನೆನೆಸಿಕೊಂಡಂತೆ ! ಎಲ್ಲ ದೇವದೇವಿಯರ ನಾಮರೂಪಗಳೂ ಒಂಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದಾಗಿವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಎಲ್ಲ ಶಬ್ದಗಳೂ ಒಂಕಾರದಿಂದಲೇ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿವೆ. ವೇದಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಒಂಕಾ ರವೇ ಮೂಲ ಎಂದು ಸ್ವಯಂ ವೇದಗಳೇ ಹೇಳುತ್ತವೆ.

ಅನಂತವಾದ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಅಂತ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಮಿಡಿವ ನುಡಿ ಈ ಒಂಕಾರ. ಯೋಗಿಗಳ ಆಂತರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿರತ ಮೊರೆವ ಮಧುರ ಬ್ರಹ್ಮನಾದ ಈ ಒಂಕಾರ. ಗುರುವಿನ ಕೃಪಾಶಕ್ತಿ ಶಿಷ್ಯನಲ್ಲಿಳಿವ ಮಾಧ್ಯಮ ಈ ಒಂಕಾರ. ಶಿಷ್ಯನ ಮನೋವಾಕ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಶಿಸ್ತು ಗೊಳಿಸಬಲ್ಲ ಬಾರುಗೋಲು ಈ ಒಂಕಾರ. ಹದ್ದಿಲ್ಲದೆ ಅಲೆದಾಡುವ ಮನವ ಹದ್ದುಬಿಸಿನಲ್ಲಿಡುವ ಕಡಿವಾಣ ಈ ಒಂಕಾರ. ಎಲ್ಲೆಂದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆ ಇಲ್ಲದೆ ನಲಿವ ಹುಲ್ಲೆ ಮನವ ತನ್ನೆಲ್ಲೆ ನೆಲೆನಿಲ್ಲಿಸಬಲ್ಲ ದಿವ್ಯ ಗೊಲ್ಲನ ಕೊಳಲಿನುಲಿ ಈ ಒಂಕಾರ. ಹತ್ತಾರು ಕಡೆ ಹರಿದಾಡುವ ಮನವನಾತ್ಮನತ್ತ ಹರಿಯಗೊಡುವ ಸಾಧನ ಈ ಒಂಕಾರ. ಮೋಹ ಮಮತೆಗಳ ಮದ್ಯವೇರಿಸಿ ಮದವೇರಿದ ಮನದ ಮತ್ತಿಳಿಸುವ ಕಲಗಚ್ಚು ಈ ಒಂಕಾರ. ದುಸ್ಸಾಧ್ಯವಾದ ಏಕಾಗ್ರತೆಯನ್ನು ಸುಸಾಧ್ಯ ಗೊಳಿಸಬಲ್ಲ ದಿವ್ಯೋಪಾಯ ಈ ಒಂಕಾರ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ , ಬೇಕಾ ದ್ದನ್ನು ಕರೆವ ಕಾಮಧೇನು ಈ ಒಂಕಾರ. ನಿಜಕು, ಒಂಕಾರದ ಮಹಿಮೆ ಅನಂತ, ಅಪಾರ! ಋಷಿಗಳು ಆ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಬಣ್ಣಿಸಿದ ಸೊಬಗನ್ನು ಅವರ ನುಡಿಗಳಲ್ಲೇ ಸವಿದು ನೋಡಬೇಕು:

ಒಂ ಶಬ್ದದ ಸ್ವರೂಪ

ಅಕಾರ ಉಕಾರ ಮಕಾರ ಇತಿ ತಾನೇಕಧಾ ಸಮಭರತ್ತದೇತ ದೋಮಿತಿ ||

‘ಅಕಾರ ಉಕಾರ ಮಕಾರ ಎಂದು ಮೂರು ಅಕ್ಷರಗಳು. ಬ್ರಹ್ಮವು ಅವುಗಳನ್ನು ಒಗ್ಗೂಡಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ತುಂಬಿದೆ. ಅದೇ ಒಂ ಎಂಬ ಮಂತ್ರ.’⁴

¹ ಅವತೇಷ್ಟಿಲೋಪತ್ಯ (೧.೧೩೯) ಎಂಬುದು ಔಣಾದಿಕಸೂತ್ರ.

² ಛಾಂದೋಗ್ಯ - ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ೧.೧.೯ ನೇ ಮಂತ್ರದ ಭಾಷ್ಯ

³ ಅರ್ಥವೇದದ ಸಾರಾಂಶೋಪನಿಷತ್

⁴ The Gospel of Sri Ramakrishna, p.77

ಓಂ ಎಂದರೇನು?

ಓಮಿತಿ ಬ್ರಹ್ಮ | ಓಮಿತೀದಗ್ಂ ಸರ್ವಮ್ |

‘ಓಂ ಎಂಬುದು ಬ್ರಹ್ಮ. ಓಂ ಎಂಬುದೇ ಇದೆಲ್ಲವೂ ಆಗಿದೆ.’ (ಇದೆಲ್ಲವೂ ಆಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಎಲ್ಲ ನುಡಿಗಳೂ ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಓಂಕಾರವೇ ಆಗಿದೆ ಎಂದರ್ಥ).^೬

ಪ್ರತ್ಯಗಾನಂದಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಪುರುಷಂ ಪ್ರಣವಸ್ವರೂಪಮ್ |

‘ಬ್ರಹ್ಮವು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜೀವಿಯಲ್ಲೂ ನೆಲೆಸಿದೆ. ಅದು ಆನಂದರೂಪದ್ದು. ಅದು ಇಡೀ ವಿಶ್ವವನ್ನು ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಮತ್ತು ಓಂಕಾರರೂಪದಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ.’^೭

ತಸ್ಯ ವಾಚಕಃ ಪ್ರಣವಃ |

ಪ್ರಣವ (ಅಂದರೆ ಓಂಕಾರ) ಈಶ್ವರನ ಹೆಸರು (ಇಲ್ಲಿ ಈಶ್ವರ ಎಂದರೆ ದೇವರು, ಭಗವಂತ, ಪರಮಾತ್ಮ ಎಂದರ್ಥ).^೮

ವೇದಗಳ ತಿರುಳು ಓಂಕಾರ !

ಯಶ್ವದಸಾಮ್ಯಷಭೋ ವಿಶ್ವರೂಪಃ |

ಭಂದೋಭ್ಯೋಧ್ಯಮೃತಾ ಧ್ವಂಬಭಾವ |^೯

‘ಸಮಸ್ತ ವಿಶ್ವದ ರೂಪದಲ್ಲಿರುವ, ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಈ ಓಂಕಾರವು ವೇದಗಳಿಗಿಂತ ಮಿಗಿಲಾಗಿ (ಅಂದರೆ ವೇದಗಳ ತಿರುಳಾಗಿ) ಹೊರಹೊಮ್ಮಿತು.’

ಸರ್ವೇ ವೇದಾ ಯತ್ ಪದಮಾಮನನ್ತಿ

ತಪಾಂಸಿ ಸರ್ವಾಣಿ ಚ ಯದ್ವದಂತಿ |

ಯದಿಚ್ಛಂತೋ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯಂ ಚರಂತಿ

ತತ್ತೇ ಪದಂ ಸಂಗ್ರಹೇಣ ಬ್ರವಿಮ್ಯೋಮಿತ್ಯೇತತ್ ||^{೧೦}

‘ಎಲ್ಲ ವೇದಗಳೂ ಯಾವ ಪರಮ ಪದದ ಕುರಿತಾಗಿ ಹೇಳು ತ್ತವೆಯೋ, ಎಲ್ಲ ತಪಸ್ಸುಗಳೂ ಯಾವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇವೆಯೋ, ಯಾವುದನ್ನು ಬಯಸಿ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯವನ್ನು ಪಾಲಿಸುವರೋ ಆ ಪರಮ ಪದವನ್ನು ನಿನಗೆ ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ - ಅದೇ “ಓಂ” ಎಂಬುದು.’

ನುಡಿಮಡಿಗಳಲ್ಲೂ ಮಿಡಿದಿದೆ ಓಂಕಾರ !

ತದ್ಯಥಾ ಶಂಕುನಾ ಸರ್ವಾಣಿ ಪರ್ಣಾನಿ ಸಂತ್ಯಕ್ತ್ವಾನಿ ಏವಮ್ ಓಂಕಾರೇಣ ಸರ್ವಾ ವಾಕ್ ಸಂತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಏವಮ್ ಓಂಕಾರ ಏವೇದಗ್ಂ ಸರ್ವಮ್, ಓಂಕಾರ ಏವೇದಗ್ಂ ಸರ್ವಮ್

‘ಹೇಗೆ ಎಲ್ಲ ಎಲೆಗಳಲ್ಲೂ ನಾಳೆಗಳು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿವೆಯೋ ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲ ಮಾತುಗಳಲ್ಲೂ ಓಂಕಾರವು ಹರಡಿಕೊಂಡಿದೆ. (ಎಲ್ಲ ಜೀವಿಗಳ ಮಾತಿನಲ್ಲೂ ಓಂಕಾರವೇ ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಾಗಿದೆ ಎಂದರ್ಥ.) ಹೀಗೆ ಓಂಕಾರವೇ ಇದೆಲ್ಲವೂ ಆಗಿದೆ.’^{೧೧}

^೬ ತೈತ್ತಿರೀಯೋಪನಿಷತ್, ೧.೮

^೭ ಅಥರ್ವವೇದದ ನಾರಾಣೋಪನಿಷತ್

^೮ ಯೋಗಸೂತ್ರಗಳು, ೧.೨೭

^೯ ತೈತ್ತಿರೀಯೋಪನಿಷತ್, ೧.೩

^{೧೦} ಕಠೋಪನಿಷತ್ತು, ೧.೨.೧೫

^{೧೧} ಛಾಂದೋಗ್ಯೋಪನಿಷತ್ತು, ೨.೨೩.೩

ಸರ್ವ ಸಾರ ಓಂಕಾರ !

ಪ್ರಜಾಪತೀರ್ಲೋಕಾನ್ ಅಭ್ಯತಪತ್ ತೇಭ್ಯೋಭಿ ತಪ್ತೇಭ್ಯ ಸ್ತುಯೀ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಪ್ರಾಸ್ರವತ್

ಸಕಲಲೋಕಗಳಲ್ಲೂ ಸಾರಭೂತವಾದದ್ದು ಯಾವುದು ಎಂದು ತಿಳಿಯಲು ಪ್ರಜಾಪತಿಯು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿದನು. ಆಗ ವೇದಗಳೇ ಸಾರಭೂತವಾಗಿ ಕಂಡುಬಂದವು. (ಬಳಿಕ -)

ತಾಮ್ ಅಭ್ಯತಪತ್ ತಸ್ಯಾ ಅಭತಪ್ತಾಯಾ ಏತಾನ್ಯಕ್ಷರಾಣಿ ಸಂಪ್ರಾ ಸ್ರವನ್ತ ಭೂರ್ಭುವಃಸ್ವರಿತಿ

ವೇದಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿದನು. ಆಗ ಭೂಃ ಭುವಃ ಸ್ವಃ ಎಂಬ ವ್ಯಾಹೃತಿಗಳು ಸಕಲ ವೇದಗಳ ಸಾರವಾಗಿ ತೋರಿಕೊಂಡವು. (ಬಳಿಕ -)

ತಾನ್ಯಭ್ಯತಪತ್ ತೇಭ್ಯೋಭಿತಪ್ತೇಭ್ಯ ಓಂಕಾರಃ ಸಂಪ್ರಾಸ್ರವತ್

ಮತ್ತೆ ಆ ವ್ಯಾಹೃತಿಗಳ ಕುರಿತಾಗಿ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿದನು. ಓಂಕಾರವು ಅವುಗಳ ಸಾರವಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿತು. (ಹೀಗೆ ಓಂಕಾರವೇ ಸರ್ವಸಾರ ಎಂದು ಪ್ರಜಾಪತಿಗೆ ತಿಳಿದು ಬಂದಿತು).^{೧೨}

ಇದನ್ನೇ ಛಾಂದೋಗ್ಯ-ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಮಂತ್ರವು ಮತ್ತೊಂದು ಬಗೆಯಿಂದ ಬಣ್ಣಿಸುತ್ತದೆ..

ಏಷಾ ಭೂತಾನಾಂ ಪೃಥಿವೀ ರಸಃ, ಪೃಥಿವ್ಯಾ ಆಪೋ ರಸಃ, ಅಪಾಮೋಷಧಯೋ ರಸಃ, ಓಷಧೀನಾಂ ಪುರುಷೋ ರಸಃ, ಪುರುಷಸ್ಯ ವಾಗ್ರಸಃ, ವಾಚ ಋಗ್ ರಸಃ, ಋಚಃ ಸಾಮ ರಸಃ, ಸಾಮ ಉದ್ಗೀರ್ಥೋ ರಸಃ ||

ವಿಶ್ವದ ಎಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳ ರಸವು (ಅಂದರೆ ಸಾರವು) ಪೃಥಿವಿ,^{೧೩} ಪೃಥಿವಿಯ ಸಾರವು ನೀರು,^{೧೪} ನೀರಿನ ಸಾರವು ಓಷಧಿಗಳು^{೧೫} (ಗಿಡ-ಮರ-ಬಳ್ಳಿಗಳು), ಓಷಧಿಗಳ ಸಾರ ಪುರುಷನು,^{೧೬} ಪುರುಷನ ಸಾರ ಮಾತು,^{೧೭} ಮಾತಿನ ಸಾರ ಋಗ್ವೇದ ಮಂತ್ರಗಳು, ಋಗ್ವೇದ ಮಂತ್ರಗಳ ಸಾರ ಸಾಮವೇದ ಮಂತ್ರಗಳು, ಸಾಮಗಳ ಸಾರ ಓಂಕಾರ !

ವಿಶ್ವರೂಪವೀ ಓಂಕಾರ !

ಈ ಇಡೀ ವಿಶ್ವವೆಲ್ಲ ಓಂಕಾರವೇ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಮೇಲಿನ ಮಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಯಿತು. . ಇಲ್ಲೊಂದು ಸಂಶಯ : ಕೃತಿ ಇಟ್ಟು ಮುಟ್ಟಿ ನೋಡಿ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಮನದಟ್ಟುಮಾಡಿಕೊಂಡ

^{೧೩} ಛಾಂದೋಗ್ಯೋಪನಿಷತ್ತು, ೨.೨೩.೨, ೩

^{೧೪} ಅಂದರೆ ಎಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳಿಗೂ ಆಧಾರವಾದ್ದರಿಂದ ಪೃಥಿವಿಯೇ ಸಕಲ ಪದಾರ್ಥಗಳ ರಸ ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ.

^{೧೫} ಏಕೆಂದರೆ ನೀರಿನಲ್ಲೇ ಅಲ್ಲವೇ ಪೃಥಿವಿಯ ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಾಗಿ ನೆಲೆಸಿರುವುದು.

^{೧೬} ಏಕೆಂದರೆ ನೀರಿನ ಪರಿಣಾಮವಲ್ಲವೇ (ನೀರಿನಿಂದ ಒಡಮೂಡಿದವುಗಳಲ್ಲವೇ) ಗಿಡಮರಬಳ್ಳಿಗಳು.

^{೧೭} ಏಕೆಂದರೆ ಓಷಧಿಗಳಿಂದಾದ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನೇ ಪ್ರಧಾನನಲ್ಲವೇ.

(ಓಷಧಿಗಳಿಂದ ಗಿಡಮರಬಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಆಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ, ಆಹಾರದಿಂದ ಜೀವಿಗಳು. ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಪ್ರಮುಖ. ಆದ್ದರಿಂದ ಓಷಧಿಗಳ ಸಾರ ಮನುಷ್ಯ ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ.)

^{೧೮} ಏಕೆಂದರೆ ಮನುಷ್ಯನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ವಾಕ್ಯ ಮಾತು ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾದದ್ದಲ್ಲವೇ.

ವಸ್ತುವನ್ನು ಇದು ಒಂಕಾರವೇ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಹೇಗೆ ತಾನೆ ಸಾಧ್ಯ ? ನಿಜ, ಸಾಮಾನ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಸ್ಥೂಲ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ಇದನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಸಾಯಣಾಚಾರ್ಯರ ಭಾಷ್ಯದ ಈ ಸಾಲು ಗಳು ವಿಶೇಷ ಬೆಳಕನ್ನು ಬೀರುತ್ತವೆ.

ಸಚಪ್ರಣವಃ ವಿಶ್ವರೂಪಃ ಸರ್ವಜಗದಾತ್ಮಕಃ | ಅರ್ಥಪ್ರಪಂಚಸ್ಯ ವಾಚಿ ಅಂತರ್ಭಾವಾತ್, ವಾಚಿ ಚ ಅಕಾರೇ ಪ್ರಣವಸ್ಯ ಪ್ರಥಮಾ ವಯವೇ ಅಂತರ್ಭಾವಾತ್ | ಅರ್ಥಪ್ರಪಂಚಸ್ಯ ವಾಚಿ ಅಂತರ್ಭಾವಃ ಐತರೇಯಕೇ ಸಮಾಮ್ನಾತಃ - ತಸ್ಯ ವಾಕ್ತಂತರ್ನಾಮಾನಿ ದಾಮಾನಿ ತದಸ್ಯೇದಂ ವಾಚಾ ತಂತ್ಯಾ ನಾಮಭಿದಾರ್ಥಮಭಿಃ ಸರ್ವಂ ಸಿತಂ ಸರ್ವಂ ಹೀದಂ ನಾಮಾನಿ ||^{೧೯}

‘ಆ ಪ್ರಣವವು ವಿಶ್ವರೂಪವು, ಅಂದರೆ ಈ ಇಡೀ ಜಗತ್ತು ಒಂಕಾರದ ವ್ಯಕ್ತರೂಪ. ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳೂ ನಾಮದಲ್ಲಿ (ಅಂದರೆ ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿ) ಅಡಗಿವೆ, ಎಲ್ಲ ನಾಮಗಳೂ ಒಂಕಾರದ ಮೊದಲಕ್ಷರವಾದ ಅಕಾರದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿವೆ, ಹೀಗಾಗಿ ಇಡೀ ಜಗತ್ತೇ ಒಂಕಾರದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿದೆ. (ಎಲ್ಲ ಚರಾಚರ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ) ಈ ಜಗತ್ತು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಐತರೇಯಕ-ಆರಣ್ಯಕದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ : ಮಾತು ಅದರ (ಪ್ರಾಣದ) ಹಗ್ಗ ಇದ್ದಂತೆ, ಹೆಸರು ಗಳು ಅದರ ಗಂಟುಗಳು. ಮಾತೆಂಬ ಹಗ್ಗದಿಂದ, ಹೆಸರುಗಳೆಂಬ ಕುಣಿಕೆಗಳಿಂದ ಇದೆಲ್ಲವೂ ಬಿಗಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ನಿಜಕ್ಕೂ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಹೆಸರುಗಳಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೇನಲ್ಲ!’

ಯಥಾ ವಣಿಜಃ ಪ್ರಸಾರಿತಯಾ ದೀರ್ಘರಜ್ಜ್ವ ಸಂಲಗ್ನಃ ಬಹುಭಿಃ ಪಾಶೈಃ ಬಹುನ್ ಬಲೀವದಾರ್ಥನ್ ಬದ್ಧಂತಿ, ತಥಾ ತಸ್ಯ ಪ್ರಣವೋ ಪಾಧಿಕಸ್ಯ ಪರಮೇಶ್ವರಸ್ಯ ವಾಗೇವ ದೀರ್ಘರಜ್ಜ್ವಃ ದೇವದತ್ತಾದಿ ನಾಮಾನಿ ಪಾಶಾಃ, ತೈಃ ಸರ್ವಮ್ ಅರ್ಥಪ್ರಪಂಚ ಜಾತಂ ಬದ್ಧಮ್ | ತಸ್ಮಾತ್ ಸರ್ವಂ ನಾಮನಿ ವರ್ತತೇ | ಸರ್ವೋ ಜನಃ ಸ್ವಕೀಯಂ ನಾಮ ಶ್ರುತ್ವಾ ಪಾಶೇನ ಬದ್ಧ್ವಾ ಸಮಾಕೃಷ್ಯ ಇವ ಆಗಚ್ಛತೀತಿ ತಸ್ಯ ವಾಕ್ಯಸ್ಯ ಅರ್ಥಃ | ಅಂತರ್ಭಾವವಿತತ್ಯತ್ನಾರ್ಥಪ್ರಪಂಚೋಪೇತಾಯಾಃ ವಾಚಿಃ ಪ್ರಣವೇ ಅಂತರ್ಭಾವಃ.... | ತದೇವಂ ಪ್ರಣವಸ್ಯ ವಿಶ್ವರೂಪತ್ವಂ ಸಿದ್ಧಮ್ |

‘ಹೇಗೆ ಆಕಳನ್ನು ಮಾರುವವರು ಹಲವು ಕುಣಿಕೆಗಳಿಂದ ಹತ್ತಾರು ಪಶುಗಳನ್ನು ಬಿಗಿದು ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಉದ್ದವಾದ ಮತ್ತೊಂದು ಹಗ್ಗಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟುವರೋ ಹಾಗೆ ಒಂಕಾರರೂಪಿಯಾದ ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೆ ಮಾತೇ ಹಗ್ಗವು, ‘ದೇವದತ್ತ’^{೨೦} ಮುಂತಾದ ಹೆಸರುಗಳೇ ಕುಣಿಕೆಗಳು, ಅವುಗಳಿಂದ ಸಮಗ್ರ ವಿಶ್ವವೇ ಬಿಗಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲವೂ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದೆ. ಅಂದರೆ ಹೆಸರು ಹಿಡಿದು ಕರೆದಾಗ ಎಲ್ಲರೂ ಹಗ್ಗದಿಂದ ಕಟ್ಟಿ ಸೆಳೆಯಲ್ಪಟ್ಟಂತೆ ಬಂದು ನಿಲ್ಲುತ್ತಾರೆ ಎಂದರ್ಥ. ಹೀಗೆ ಮಾತು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ. ಒಂಕಾರವು

ಮಾತೆಲ್ಲವನ್ನೂ ತನ್ನ ಅಂಕೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಡೀ ವಿಶ್ವವು ಒಂಕಾರದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದೆ ಎಂಬುದು ಸಾಬೀತಾಯಿತು.’^{೨೧}

ಓಂ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಶುರುಮಾಡಿರಿ !

ತೇನೇಯಂ ತ್ರಯೀ ವಿದ್ಯಾ ವರ್ತತ ಓಮಿತ್ಯಾಶ್ರಾವಯ ತ್ಯೋಮಿತಿ ಶಗ್ಂಸತ್ಯೋಮಿತ್ಯು ದ್ವಾಯತಿ-ವಿತಸ್ಯೈವಾಕ್ಷರಸ್ಯಾಪಚಿ ತ್ಯೈ ಮಹಿಮ್ನಾ ರಸೇನ |^{೨೨}

‘ಓಂ ಎಂದು ಹೇಳುವುದರ ಮೂಲಕವೇ ವೇದೋಕ್ತವಾದ ಕರ್ಮಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಓಂ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಬಳಿಕವೇ ಅಧ್ಯಯನವು ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಪಠಿಸುತ್ತಾನೆ. ಓಂ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಬಳಿಕವೇ ಹೋತ್ರವು ಮಂತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಸ್ತುತಿಸುತ್ತಾನೆ. ಓಂ ಎಂದುಚ್ಛರಿಸಿದ ಬಳಿಕವೇ ಉದ್ಗಾತ್ರವು ಸಾಮಗಾನ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗೆ ಅವರೆಲ್ಲ ಕೂಡಿ ಮಾಡುವ ಸೋಮಯಾಗಾದಿ ಕರ್ಮಗಳೂ ಕೂಡ ಈ ಒಂಕಾರದ ಪೂಜೆಗಾಗಿಯೇ ಇವೆ. ಈ ಒಂಕಾರದ ಮಹಿಮೆಯಿಂದಲೇ, ಸಹಾಯದಿಂದಲೇ ಯಾಗಹೋಮಾದಿಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ.’

ಓಂ ತತ್ಸದಿತಿ ನಿರ್ದೇಶೋ ಬ್ರಹ್ಮಣಿಸ್ತ್ರಿವಿಧಃ ಸ್ತೂತಃ | ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಸ್ತೇನ ವೇದಾಶ್ಚ ಯಜ್ಞಾಶ್ಚ ವಿಹಿತಾಃ ಪುರಾ ||^{೨೩}

‘ಓಂ ತತ್ ಸತ್ ಎಂದು ಬ್ರಹ್ಮಕ್ಕೆ ಮೂರು ಹೆಸರು. ಹಿಂದೆ ಆದರಿಂದಲೇ (ಆ ಒಂಕಾರದಿಂದಲೇ) ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು, ವೇದಗಳು, ಯಜ್ಞಗಳು ನಿರ್ಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು.’

ತಸ್ಮಾದೋಮಿತ್ಯು ದಾಹ್ಯತ್ಯ ಯಜ್ಞದಾನತಪಃಕ್ರಿಯಾಃ | ಪ್ರವರ್ತಂತೇ ವಿಧಾನೋಕ್ತಾಃ ಸತತಂ ಬ್ರಹ್ಮವಾದಿನಾಮ್ ||^{೨೪}

‘ಆದ್ದರಿಂದ (ಓಂ ಎಂಬುದು ಬ್ರಹ್ಮದ ಹೆಸರು ಆದ್ದರಿಂದ) ಬ್ರಹ್ಮವನ್ನು ಉಪಾಸನೆ ಮಾಡುವವರು ಯಜ್ಞ ದಾನ ತಪಸ್ಸು ಮುಂತಾದ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಓಂ ಎಂದು ಉಚ್ಛರಿಸಿ ಶುರುಮಾಡುತ್ತಾರೆ.’

ಉಪಾಸನೆ - ಅದರ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ !

ಉಪ ಪೂರ್ವಕ ಆಸ ಉಪವೇಶನೇ ಧಾತುವಿಗೆ ಯುಚ್ ಪ್ರತ್ಯಯವನ್ನು ಸೇರಿಸಿದಾಗ ನಿಷ್ಪನ್ನವಾಗುವ ಶಬ್ದ ಉಪಾಸನಾ. ^{೨೫} ಇದರ ಅರ್ಥ ಪೂಜೆ, ಶುಶ್ರೂಷೆ, ಸೇವೆ, ಧ್ಯಾನ ಇತ್ಯಾದಿ. ಒಂಕಾರದ ಉಪಾಸನೆ, ಒಂಕಾರಸಾಧನೆ ಎಂದರೇನು? ಸರಳವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಒಂಕಾರವನ್ನು ಉಚ್ಛರಿಸುತ್ತ ಆತ್ಮನನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮವನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸುವುದೇ ಒಂಕಾರೋಪಾಸನೆ. ಮೊದಮೊದಲು ಕಿವಿಗೆ ಕೇಳುವಂತೆ ಹೇಳುತ್ತ ಬಳಿಕ ಏಕಾಗ್ರತೆ ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆ ಮನದಲ್ಲೇ ಜಪಿಸುತ್ತ

^{೨೧} ತೈತ್ತಿರೀಯೋಪನಿಷತ್ತಿನ ಯಶ್ವಂದಸಾಮ್ಯಷಭೋ ವಿಶ್ವರೂಪಃ ಎಂಬ ಮಂತ್ರದ ಸಾಯಣಭಾಷ್ಯ

^{೨೨} ಛಾಂದೋಗ್ಯೋಪನಿಷತ್ ೧.೧.೯

^{೨೩} ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವದ್ಗೀತಾ - ೧೭.೨೩

^{೨೪} ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವದ್ಗೀತಾ - ೧೭.೨೪

^{೨೫} ಣ್ಯಾಸಶ್ತನ್ಮೋ ಯುಚ್ (೩.೩.೧೦೭) ಎಂಬ ಪಾಣಿನೀಯ ಸೂತ್ರದಿಂದ ಯುಚ್ ಪ್ರತ್ಯಯ ಬಂದಿದೆ.

^{೧೯} ಐತರೇಯ-ಆರಣ್ಯಕದಲ್ಲಿ ೨.೧.೬.೧ನೇ ಮಂತ್ರ.

^{೨೦} ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೀಗೆ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ ಅಷ್ಟೆ. ಅದರ ಬದಲಿಗೆ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಸಾಯಣರು ಭಾಷ್ಯವನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದರಿಂದ ಹಾಗೆ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ ಅಷ್ಟೆ.

ಬ್ರಹ್ಮಧ್ಯಾನವನ್ನು ಮಾಡುವುದೇ ಉಪಾಸನೆ. ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಆತ್ಮ ಎಂದರೇನು, ಬ್ರಹ್ಮ ಎಂದರೇನು^{೨೬} ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಆ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಗುರುತು ಹಾಕಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಓಂಕಾರವನ್ನು ಚಿರಿಸುವಾಗ ಅವುಗಳನ್ನು ನೆನಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಮನನ ಮಾಡಬೇಕು. ಆಗ ಓಂಕಾರಧ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಅಣಿಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಭಗವತ್ಪಾದ ಶ್ರೀಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು ಉಪಾಸನೆಯನ್ನು ಕುರಿತಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: “ಉಪಾಸನಾ ಚ ...ತುಲ್ಯಪ್ರತ್ಯಯಸಂತತಿಃ ಅಸಂಕೀರ್ಣಾ ಚ ಅತತ್-ಪ್ರತ್ಯಯೈಃ - ಬೇರೊಂದು ಭಾವದಿಂದ ಕಲಬೆರಕೆಯಾಗದಂತಹ ಒಂದೇ ತೆರನಾದ ತಿಳಿವಿನ ಹೊಸಲೇ ಉಪಾಸನೆ”^{೨೭} ಎಂದು. ಒಂದು ಪಾತ್ರೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಪಾತ್ರೆಗೆ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಸುರಿಯುವಾಗ ಹೇಗೆ ಆ ಧಾರೆಯು ಒಡಕು-ಬಿರುಕುಗಳಿಲ್ಲದೆ ಇಳಿಯುವುದೋ ಹಾಗೆ ಭಗವಂತನಡೆಗೆ ಮನಸ್ಸು ಒಂದೇಸಮನೆ ಎಡೆಬಿಡದೆ ಹರಿದರೆ ಅದು ಧ್ಯಾನ, ಉಪಾಸನೆ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಮಾತು ಹೇಗೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಋಷಿ ಮುನಿಗಳು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಅವಲೋಕಿಸಬೇಕು. ಆಗ ಜಪ ಮಂತ್ರೋಪಾಸನೆ ಇವುಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯ ತಂತ್ರ(technique) ಎನೆಂಬುದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಮೃತ್ಯಾಯಣೀಯೋಪನಿಷತ್ತು,^{೨೮} ಪಾಣಿನೀಯ ಶಿಕ್ಷಾ, ಅಗ್ನಿಪುರಾಣ, ಶಿವಪುರಾಣ ಮುಂತಾದ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಶಬ್ದಗಳ ಉಚ್ಚಾರಣೆ ಹೇಗಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು (process ಅನ್ನು) ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆ ವಿವರಗಳು ತುಂಬ ಬೋಧಪ್ರದ:

ಆತ್ಮನು ಬುದ್ಧಿಯೊಡನೆ ಕೂಡಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ ಬಳಿಕ ಮಾತನಾಡುವ ಆಸೆಯಿಂದ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಆ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸುತ್ತಾನೆ.^{೨೯} ಮನಸ್ಸು ದೇಹದಲ್ಲಿರುವ ಅಗ್ನಿಯನ್ನು (ಉದರ-ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಬೆಂಕಿಯನ್ನು) ತೀಡುತ್ತದೆ. ದೇಹಾಗ್ನಿಯು ಗಾಳಿಯನ್ನು ದೂಡುತ್ತದೆ.

ಹೀಗೆ ನೂಕಲ್ಪಟ್ಟ ಗಾಳಿಯು ಮೇಲೇರಿ ಶಿರಸ್ಸನ್ನು ಬಡಿದು ಮರಳಿ ಇಳಿದು ಬಾಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪಳಿಸುತ್ತ ಆಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಹೊಮ್ಮಿಸುತ್ತದೆ.^{೩೦} (ಹೀಗೆನಾವು ಮಾತಾಡಲು ಸಮರ್ಥರಾಗುತ್ತೇವೆ.)

ಎಷ್ಟು ಆಳವಾದ ವಿಚಾರಗಳಿವು! ಋಷಿಗಳು ನಿಖರವಾಗಿ ತಿಳಿದದ್ದಲ್ಲದೆ ತಿಳಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಸಿಕೊಟ್ಟರಲ್ಲ ! ಮನುಕುಲ ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಮಣಿದರೂ ಕಡಿಮೆಯೇ ಅಲ್ಲವೆ ! ಈಗ, ಪ್ರಸ್ತುತ ನಾವು

^{೨೬} ಆತ್ಮ ಬ್ರಹ್ಮ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅಲ್ಲ ಒಂದೇ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಒಂದೇ ಅರ್ಥದ ಎರಡು ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಬಳಸುವರಲ್ಲವೇ ಬೆಟ್ಟಗುಡ್ಡ, ರೋಗರುಜಿನ ಇತ್ಯಾದಿ, ಹಾಗೆಯೇ ಇಲ್ಲೂ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

^{೨೭} ತೈತ್ತಿರೀಯೋಪನಿಷತ್ತಿನ ಭಾಷ್ಯ, ಅನುವಾಕ ೩, ಶಿಕ್ಷಾವಲ್ಲೀ

^{೨೮} ಮೃತ್ಯಾಯಣೀಯೋಪನಿಷತ್ ೭, ೧೧

^{೨೯} ಇಲ್ಲಿ ಆತ್ಮ ಎಂದರೆ ಜೀವರೂಪದಲ್ಲಿ ನೆಲಸಿರುವ ಚೈತನ್ಯ ಎಂದು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

^{೩೦} ಆತ್ಮಾ ಬುದ್ಧ್ಯಾ ಸಮೇತ್ಯಾರ್ಥಾನ್ ಮನೋ ಯುಕ್ತೇ ವಿವಕ್ಷಯಾ | ಮನಃಕಾಯಾಗ್ನಿಮಾಹ್ನಿಸೋದೀರಯತಿಮಾರುತಮ್ | ಪಾಣಿನೀಯಶಿಕ್ಷಾ, ೬ ಮಾರುತಸ್ತೂರಸಿ ಚರನ್ ಮಂದ್ರಂ ಜನಯತಿ ಸ್ವರಮ್ | ಪಾ. ಶಿಕ್ಷಾ ೭ ಸೋದೀರ್ಣೋ ಮೂಢ್ಯಾಭಿಹತೋ ವಕ್ಷಮಾಪದ್ಯ ಮಾರುತಃ | ವರ್ಣಾನ್ ಜನಯತೇ ತೇಷಾಂ ವಿಭಾಗಃ ಪಂಚಭಾಸ್ತ್ರತಃ | ಪಾ. ಶಿಕ್ಷಾ ೯

ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ವಿಚಾರ ಇದು - ನಾವೇನೇ ಮಾತಾಡಬೇಕಾದರೂ ಆತ್ಮನು ಆ ಕುರಿತಾಗಿ ಭಾವಿಸಿ ಬಯಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಮಾತು ಹೊರಡುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು. ಓಂಕಾರಜಪ ಮಾಡುವುದೆಂದರೆ ಆತ್ಮನು ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಮರಳಿಮರಳಿ ನೆನೆಯುವಂತೆ, ಓಂಕಾರವನ್ನು ಚಿರಿಸಲು ಬಯಸುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿದಂತೆ, ಆ ಮೂಲಕ ಬುದ್ಧಿ ಮನಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಓಂಕಾರೋಚ್ಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿದಂತೆ, ಅಂದರೆ ಪುನಃ ಪುನಃ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಕುರಿತಾಗಿ ಉಚ್ಚರಿಸುವ ಬಯಕೆಯನ್ನು ಹೇರಿದಂತಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ನಿಯತವಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಬಂದರೆ ಕೊನೆಗೆ ಆ ಬಯಕೆ (ಮಂತ್ರವನ್ನು ಚಿರಿಸಬೇಕು ಭಗವಂತನನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ತವಕ) ಸ್ವಭಾವವಾಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ, ಸಹಜವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಮುಮುಕ್ಷುತ್ವ-ವ್ಯಾಕುಲತೆಯಾಗಿ ಅರಳುತ್ತದೆ. ವ್ಯಾಕುಲತೆ ಮೂಡುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂಬುದರ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ನಾವಿಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದೇ ಮಂತ್ರಜಪದ ಹಿಂದಿರುವ ತಂತ್ರ !

ಈ ಮೇಲಿನ ನುಡಿಗಳಲ್ಲಿ ನಮಗಿನ್ನೊಂದು ಒಳ್ಳೆ ಸುದ್ದಿ ಇದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ತನ್ನಿಷ್ಟದಂತೆ ಜೀವಿಯನ್ನು ಕುಣಿಸುವ ಈ ಮನಸ್ಸು ಸ್ವತಂತ್ರವಲ್ಲ, ಆತ್ಮನ ಕೈಯಲ್ಲಿನ ಒಂದು ಸಲಕರಣೆ ಮಾತ್ರ ಎಂಬುದು! ಓಂಕಾರವನ್ನು ಜಪಿಸಲು ಕುಳಿತಾಗ ಆತ್ಮನಿಂದ ನಿಯುಕ್ತವಾಗಿ ಮನಸ್ಸು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಆ ಪವಿತ್ರ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಬುದ್ಧಿ ಮನಸ್ಸುಗಳು ಮರಳಿಮರಳಿ ಓಂಕಾರದ ರಂಗಿನಿಂದ ರಂಜಿತವಾಗಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಅವು ಹಿಡಿತಕ್ಕೆ ಬಂದಂತಾಯಿತಲ್ಲ ! ಇದೇನು ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಯೋಜನವೇ !

ಉಪಾಸನೆಯ ಕುರಿತಾಗಿ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಸಾಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಉಪಾಸನೆ ಇರುವುದು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲ !

ಹೇಗೆ ಉಪಾಸನೆ ಮಾಡಬೇಕು?

ಎಲ್ಲದರಲ್ಲೂ ಮೀನ ಮೇಷ ಎಣಿಸುತ್ತ ತಡಮಾಡುವುದು ಮನುಷ್ಯನ ಜಾಡ್ಯ. ಇನ್ನು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಧನಗೊಂದರೆ ಆ ಎಣಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಅವನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ ! ಆದ್ದರಿಂದ ಶುದ್ಧ ಉದ್ದೇಶ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಭಾವ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಶುರು ಮಾಡಿಬಿಡಬೇಕು ಸಾಧನೆಯನ್ನು. ಮಾಡುತ್ತ ಹೋದಂತೆಲ್ಲ ಮುಂದಿನ ಮಾರ್ಗ ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರವು ಯೋಗ ಏವ ಉಪಾಧ್ಯಾಯಃ^{೩೧} ಎಂದಿತು. ಎಂದರೆ ಸಾಧಕನು ಮಾಡುವ ಸಾಧನೆಯೇ ಅವನ ಗುರು ಎಂದರ್ಥ. ಸಾಧನೆ ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಉಪನಿಷತ್ತು ನೀಡುವ ಸಲಹೆ ಇದು -

ಧನುರ್ಯುಗೋತ್ಥಾಪನಿಷದಂ ಮಹಾಸ್ತ್ರಂ

ಶರಂ ಹ್ಯುಪಾಸಾನಿಶಿತಂ ಸನ್ನಿಧಿತಃ |

ಆಯಮ್ಯ ತದ್ಭಾವಗತೇನ ಚೇತಸಾ

ಲಕ್ಷ್ಯಂ ತದೇವಾಕ್ಷರಂ ಸೋಮ್ಯ ವಿದ್ಧಿ ||^{೩೨}

^{೩೧} ಯೋಗಸೂತ್ರಗಳ ವ್ಯಾಸಭಾಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಮಾತು.

^{೩೨} ಮುಂಡಕೋಪನಿಷತ್ ೨.೨.೩